UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sexta est impietas condemnande negationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

¶ Quīta eſt impietas vituperāde illuſionis: quia dominū ſic atrociter flagellatū duxerūt milites in atriū pretorij vbi cōgregauerunt vniuerſam cohortem ad illudendū ei: ⁊ ipſum induerūt chlamyde coccinea.i.rubea ad modū purpure qua vtebant reges vt ſic ei tanq̄ falſo regi illuderēt: pro diademate aūt regali impoſuerūt ei coronā ſpineaz. Dicit de Lyra: q̄ corona illa erat de iūcis marinis ad modū ſpinaꝝ acutis: et narrat ſe audiuiſſe a quodā qui fuit cū beato Ludouico francoꝝ rege vltra mare q̄ ſenſerat pūcturas hmōi iunci ꝑ ſotulares. Pro ſceptro aūt dederūt arundinē in manu dextera eꝰ. Per hoc volentes notare regnū eius eſſe infirmū ⁊ fragile: nō attēdentes q̄ ipſe dixit regnū ſuū nō eſſe de hoc mūdo. Et his factis flectentes genua deriſorie ſalutabant eū dicentes: Aue rex iudeoꝝ. q̄ſi. di. Voluiſti regnare ſed nō potuiſti. Chry. dicit q̄ milites corrupti pecunijs hoc in fauorem iudeoꝝ faciebāt. Auguſtinꝰ aūt dicit hoc eſſe factū mandato vel ꝑmiſſione preſidis: vt ſic magis iudeoꝝ odia ſaturarentur et facilius eū liberaret. Vt āt oſtenderēt illuz honorē eſſe illuſoriū: dabant ei alapas. Et accipientes arundinez de manu eius: percutiebant ſacruz caput eius vt ſic aculei ſpinaꝝ fortius infigerētur. O miſeri q̄z tremebundū vobis apparebit caput illud in iudicio quod tam inique percutere nō formidaſtis. Conſidera nunc o chriſtiane caput illō cunctis celorum virtutibꝫ reuerendū ac ſanctis omnibus venerandum tam atrociter vulneratum. Vide quomō omnia pro te ſuſtinet que ipſi volūt: quaſi eoꝝ ſeruꝰ: et ad oīa tacet quaſi mutus. Cerne ſanguinē ꝑ aculeos corone de capite largiter effluentem et genas eius precioſas rubricantē ita vt apparet quaſi leproſus. Sanguis enim et ſputum quod in eū expuebant faciebant eum leproſo ſimilem. Tunc impletum eſt illud Eſa.liij. Nō eſt ei ſpecies neq̄ decor: vidimus eum et non erat aſpectus: ⁊ quaſi abſconditus eſt vultus eius et deſpectus. Et nos reputauimus eum quaſi leproſum: et percuſſuz a deo ⁊ humiliatū

¶ Sexta eſt impietas cōdemnande refutationis ſeu negatōnis: q̄liter. ſ. iudei refutauerunt atq̄ negauerunt dominum coram Pilato. Jeſum itaq̄ ſic flagellatum et illuſum adduxit de pretorio Pilatus foras ad iudeos dicens: Ecce adduco vobis eum foras poſtq̄ diligēter examinaui et puniui vt cognoſcatis quia nullam cauſam mortis in eo inuenio. Exiuit ergo Jeſus ex ꝑcepto Pilati portans coronam ſpineam et tunicam purpuream veterem quidē et turpem: ⁊ ſceptrum arundineum. Anſelmus. Attende anima quis eſt iſte qui ingreditur habēs imaginē quaſi regis ⁊ nihilo minus ſerui deſpectiſſimi confuſione repletus eſt coronatus incedit: ſed ipſa illa corona cruciatus eſt ei ⁊ mille puncturis ſpecioſum eꝰ verticem diuulnerat. Hec Anſelmꝰ. Tūc autē Pilatus quaſi ad miſericordiam ꝓuocando iudeos dixit: Ecce homo, quaſi di. Etſi in aliquo male egiſſet: tamē vltra condignū punitus eſt: ideo vobis ſufficere debet. Videte caput eius perforatum: totū corpus laceratum: faciem conſputaz: et compatiamini ſibi: quia homo eſt ſicut vos. Inſatiabilis tamē ſacrilegorum iudeorum furor non ceſſat: obſtinata nequicia non emollitur miſericordia. Ideo clamauerunt tumultuoſe dicentes: Crucifige crucifige eum: quaſi dicerent: Hec pena non ſufficit nobis. Dixit eis Pilatus: Accipite eū vos: et crucifigite. Hoc deriſorie et indignanter dicebat: quia non habebant auctoritatem ſic interficiendi, quaſi diceret: Si haberetis poteſtatem cito daretis ſententiam: ſed mihi non licz. Ego ei nō inuenio ī eo cauſam. Verum dicit Pilatus: quia cauſa mortis ſue non fuit in eo: ſed in nobis. Bernardus. O piiſſime ieſu quid tibi et morti: nos peccauimus: tu luis. nos debuimus: tu ſoluis. Hec ille. Tunc dixerunt iudei: Nos legē habemus ⁊ ſm legem debet mori: quia filium dei ſe facit. Scōm enim legem blaſphemus morte puniebatur. Leuit.xxiiij. Cum autē audiſſet pilatus hunc ſermonem magis timuit: non propter legem iudeorum quaz non obſeruabat: ſed ne ver

eſſet ꝙ eſſet fili⁹ dei ⁊ ſic enorme factum
feciſſet eũ puniendo ⁊ illudendo. Et ideo
volẽs de h̃ ſecreti⁹ inquirere ingreſſus eſt p̃
toriũ cũ ieſu: nec iam amplius interroga-
uit q̃d feciſti: ſꝫ Vñ es tu: q̃rens an haberet
originẽ diuinã vel hũanã. Ieſ⁹ aũt nõ de
dit ei r̃nſum: qꝛ cũ eẽt idolatra generatio
nẽ diuinã accipere nõ potuiſſet. Dic̃ ḡ pi-
latus. Mihi nõ loq̄ris. Mirabat̃ vtiqꝫ pi
lat⁹ de ei⁹ taciturnitate cũ eẽt in pũcto li
beratõis vel cõdẽnatiõis. Jo. xix. Neſcis
qꝛ ptãtẽ habeo crucifigere te: ⁊ ptãteꝫ ha
beo dimittere te? O pilate tua te voce co
artas: tua te ſnia dãnas. Si eñ totũ in te
poſitũ eſt: q̃re innocẽtẽ in q̃ nullã cauſam
inuenis nõ abſoluis? Et qm̃ pilat⁹ gloria
bat̃ de ſua ptãte: iõ r̃ndit Ieſus ad repri-
mendã ei⁹ iactantiã di. Nõ hẽres ptãteꝫ
aduerſum me vllã niſi tibi datũ eẽt deſup
ſꝫ cõceſſam a ceſare ⁊ pmiſſum a deo a q̃
eſt ois ptãs. Et ex h̃ arguit ei⁹ pctm̃ qꝛ
neqꝫ a deo neqꝫ ceſare accepit ptãtem cõ
dẽnãdi innoxios. Et qꝛ pilat⁹ gẽtilis erat
⁊ ſuperioris ptãtis timore agebat̃. iõ d̃r
ei. Propterea q̃ me tradidit tibi: mai⁹ pctm̃
habet: qꝛ vicꝫ iudei ex inuidia ipm̃ tradi-
derãt. Exinde ḡ q̃rebat pilat⁹ dimittere
eũ: qꝛ tã̃ꝫ hõ aſtut⁹ videbat ꝙ chr̃s cõui
cerat eũ de pctõ ſi cõdẽnaret eũ dimitte-
re: ſꝫ nũc aio ꝯſtãti q̃rebat hoc facere. Iu
dei vero hoc intelligẽtes ipi timorẽ inge-
rũt de iniuria ceſaris. d. Si hũc dimittis
nõ es amic⁹ ceſaris. Ois eñ q̃ ſe regẽ fa-
cit: contradicit ceſari. Vidẽtes eñ ꝙ pilat⁹
nõ curabat de accuſatiõe cõtra chr̃m quã
afferebãt ſecũdũ legẽ ſuã: iõ cõuertunt ſe
ad accuſandũ alio mõ de quo magis tan
gerentur cor pilati: q̃ p̃ſidebat hieruſalem
ad defendendũ iura romanoꝝ q̃ ordinaue
rant ꝙ nullus fieret rex in quacũqꝫ regio
ne niſi de eoꝝ beneplacito: alias morte pu-
niret̃. Pilatus aũt cũ audiſſet hos ſermo-
nes: magis timuit. Chry. Facile deuiat a
iuſticia q̃ in cauſis nõ deũ ſꝫ hoiem timet
Timor quippe inordinatus p̃ualuit in pila
to ex trib⁹ ſicut in iudicib⁹ iniq̄s aſſolet. Pri
mũ erat amor officij quod ab imperato-
re cõceſſum amittere timebat. Secũduꝫ
erat fauor ppl̃i iudaici quẽ amittere nole
bat. Tertiũ eſt cupiditas pmij pmiſſi q̃
priuari metuebat. Multi velut alter Pi
latus p̃dictis tribus innitẽtes venũdati
ſũt vt faciant malũ. Nam fauere querũt
p̃ncipibus ⁊ dñis ⁊ cũ ſine p̃cio vt in plu-
ribus officia nequeãt haberi: ſtudẽt potius
marſupijs implendis q̃ꝫ innocẽtũ cauſis
defendendis. His ſpũaliter dici põt illud
Apoc. viij. Ve ve ve habitantib⁹ in terra
qꝛ deſcẽdit ad vos diabol⁹. Timẽs itaqꝫ
pilatus q̃litercũqꝫ facere aliq̃d qd̃ appa-
rere poſſet eẽ ꝯ honorẽ ceſaris: adduxit ie
ſum foras extra p̃toriũ ⁊ ſedit p tribuna-
li. i. i tribunali i loco q̃ d̃r lithoſtratos a li
thos qd̃ ẽ lapis: ⁊ ſtratos qd̃ ẽ ſtatura ſi-
ue pauimẽtũ. Ille aũt locus erat añ do-
mũ pilati: ⁊ idẽ locus hebraice d̃r gabba-
tha. i. collis ſiue ſublimitas ex coaceruatõ
ne lapidũ. Erat eñ locus ſublimis vario
lapide ſtratus. Tũc ergo pilatus iuſſit ie
ſuꝫ ſiſti in iudicio: ⁊ dixit iudeis. Ecce rex
veſter. Ironice loq̄t̃ q̃ſi di. mirũ eſt ꝙ hũc
hominẽ ſic flagellatũ ⁊ abiectũ dicitꝫ vſur
pare ſibi regnũ. Erubeſcere debetis ꝙ eũ
eẽ regẽ formidatis. Iudei aũt quaſi furi-
bũdi ex abũdantia malicie ingeminando
dicebant. Tolle tolle crucifige eũ: grauis
eſt nobis ad vidẽdũ. Pilat⁹ aũt timorem
quẽ ſibi de ceſare ingerebãt ſuperare cona
tur: ⁊ allegans in chr̃i crucifixione: eoꝝ ve
recũdiã ⁊ ꝯfuſionẽ q̃ſi ſubſamnãdo di. Re
gem vr̃m crucifigã? q̃ſi dicat nõ eſt honor
veſter ꝙ ille q̃ d̃r eẽ rex veſter ſic ꝯtemna
tur ⁊ morte ſic abiecta moriat̃. R̃nderũt
põtifices. Nõ habem⁹ regẽ niſi ceſarem.
De lyra. p̱ hoc patꝫ ꝙ tãtum fuerũt obſti
nati in mortẽ chr̃i ꝙ p̱ eius p̱curatiõe ſe-
ipos ſubiecerũt p̱petue ſeruituti romano
rũ. Vñ p̱ hoc ingerebãt iudei pilato ite-
rũ timorẽ de indignatione ceſaris. Patet
itaqꝫ q̃liter iudei excecati p̱ inuidiã dñm
abnegauerũt corã pilato ⁊ eũ crucifigi in
ſtantiſſime petierunt.

Septima eſt impietas

reprobãde ſentẽtiatõis. Pilat⁹ eñ timo
re deuictus videns qꝛ nihil p̱ficeret ſꝫ ma
gis tumult⁹ fieret: accepta aq̃ lauit man⁹
corã pplo d. Innocẽs ego ſũ a ſãguie iuſti
hui⁹. i. ab effuſiõe ſanguinis ei⁹. Vos vi
deritis. O pilate pilate mẽtiris dicẽdo te
innocẽtẽ. Nã ſciebas ꝙ p̱ inuidiã tradidiſ
ſent eũ ⁊ ꝙ innocẽs erat: ⁊ turpe dixiſti ꝙ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN